

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības

1 - Manas kā noziegumā cietušā tiesības

Kādu informāciju es saņemšu no iestādes (piem., policijas, prokurora) pēc tam, kad noziegums būs izdarīts, bet pirms es būšu ziņojis par to?

Policija bez liekas kavēšanās informēs jūs par tiesībām saņemt šādu informāciju:

1. policijas iecirknis vai policijas departaments, kur varat iesniegt sūdzību;
2. kādu atbalstu jūs varat saņemt un kas to sniedz, tostarp attiecīgā gadījumā pamatinformācija par to, kā saņemt medicīnisku palīdzību, speciālistu atbalstu, tostarp psiholoģisku atbalstu, un atrast alternatīvu izmitināšanas vietu;
3. kā un ar kādiem nosacījumiem tiek nodrošināta aizsardzība, tostarp aizsardzības pasākumi;
4. kā un ar kādiem nosacījumiem varat prasīt kompensāciju;
5. kā un ar kādiem nosacījumiem var tikt atlīdzināti izdevumi, kas radušies, piedaloties kriminālprocesā;
6. kā un ar kādiem nosacījumiem jums ir tiesības saņemt mutiskās un rakstiskās tulkošanas pakalpojumus;
7. pieejamās procedūras sūdzības iesniegšanai gadījumā, kad iesaistītais departaments pārkāpj jūsu tiesības;
8. kontaktinformācija saziņai ar policijas darbinieku, kurš izskata jūsu lietu.

Es nedzīvoju ES valstī, kurā noziegums tika izdarīts (ES pilsoņi un trešo valstu pilsoņi). Kā tiek aizsargātas manas tiesības?

Ja dzīvojat citā ES dalībvalstī, kad būsiet ziņojis par noziegumu, Kipras policija jums nekavējoties lūgs sniegt liecību, lai procedūras norise būtu vienkāršāka.

Ja noziegums izdarīts Kipras Republikā un jūs dzīvojat citā dalībvalstī, jūs varat par noziegumu ziņot tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā dzīvojat, ja nevarat vai — smaga nozieguma gadījumā — nevēlaties ziņot Kiprā.

Ja ziņojat Kipras policijai par citā ES dalībvalstī izdarītu noziegumu, Kipras policijai jūsu sūdzība jānosūta tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā izdarīts noziegums, jo procesa uzsākšana nav tās kompetencē.

Kādu informāciju es saņemšu, ja ziņošu par noziegumu?

Pēc ziņošanas par noziegumu policijai atkarībā no tā, kādā procedūras posmā ir jūsu sūdzības izskatīšana, jūs saņemsiet šādu informāciju:

1. tās policijas darbinieka kontaktinformācija, kurš izskata jūsu lietu;
2. lēmums nesākt vai beigt izmeklēšanu vai neveikt kriminālvajāšanu pret noziedzīgā nodarījuma izdarītāju, ja tāds ir pieņemts, un šāda lēmuma pamatojums;
3. tiesas sēdes laiks un vieta, kā arī noziedzīgā nodarījuma izdarītājam celtā apsūdzība;
4. informācija, kas jums ļauj zināt par kriminālprocesa norisi. Izņēmuma gadījumos, kad šādas informācijas sniegšana var negatīvi ietekmēt lietas pienācīgu izskatīšanu, to var jums neizpaust, ja Kipras Republikas ģenerālprokurors pieņem pamatotu atzinumu.
5. Norāde par jūsu tiesībām tikt informētam, ja persona, kura apcietināta, apsūdzēta vai notiesāta par noziegumu pret jums, tiek atbrīvota vai izbēg no apcietinājuma. Šo informāciju jums var nesniegt, ja ir iespējams vai tiek konstatēts, ka tas varētu kaitēt noziedzīgā nodarījuma izdarītājam.

Vai man ir tiesības uz bezmaksas tulkošanas vai rakstiskās tulkošanas pakalpojumiem (kad es sazinos ar policiju vai citām iestādēm vai izmeklēšanas un tiesvedības laikā)?

Ja vēlaties ziņot par noziegumu, bet nesaprotat vai nerunājat grieķu valodā, jūs varat iesniegt sūdzību jums saprotamā valodā un saņemt nepieciešamo lingvistisko palīdzību.

Turklāt policijai ir jānodrošina, ka jums tiek sniegti:

- bezmaksas mutiskās tulkošanas pakalpojumi izmeklēšanas laikā, ja nesaprotat vai nerunājat grieķu valodā,
- pēc jūsu rakstiska pieprasījuma — visas tās informācijas bezmaksas tulkojumi, kas savākta izmeklēšanas laikā, ciktāl šī informācija ir svarīga, lai jūs varētu izmantot savas tiesības.

Kā iestāde nodrošina, ka es saprotu un mani saprot (ja esmu bērns; ja man ir invaliditāte)?

- Policija ar jums sazināsies vienkāršā un saprotamā valodā, ņemot vērā jūsu personisko situāciju, tostarp jebkādus traucējumus, kas var ietekmēt jūsu spēju saprast un tikt saprastam. Gan mutiskai, gan rakstiskai saziņai jābūt cilvēkiem ar invaliditāti pieejamā veidā — nepieciešamības gadījumā tiks izmantots Braila raksts vai zīmju valoda.
- Ja esat nepilngadīgs, t. i., neesat sasniedzis 18 gadu vecumu, tiks veikta izvērtēšana, ņemot vērā jūsu vecumu, briedumu, uzskatus, vajadzības un bažas, lai nodrošinātu, ka jūs saprotat un tiek saprasts. Par visām jūsu tiesībām informēs jūsu vecāku, aizbildni vai citu juridisko pārstāvi.
- Kad pirmo reizi vērsaties policijā, jūs var pavadīt jūsu izraudzīta persona, ja vien tas nekaitē jūsu interesēm vai procesa norisei. Ja jums ir invaliditāte, visā lietas izmeklēšanas gaitā jūs var pavadīt jūsu izraudzīta persona.

Turklāt, ja esat nepilngadīgs, Sociālās drošības dienests jums sniegs informāciju valodā, ko saprotat (nepieciešamības gadījumā izmantojot tulka pakalpojumus), un pienācīgi ņemot vērā jūsu vecumu un briedumu. Ja jums ir invaliditāte, jums informāciju sniegs tā, lai jūs to varētu saprast (piem., izmantojot zīmju valodu).

Cietušo atbalsta pakalpojumi

Atbalsta pakalpojumus cietušajiem sniedz šādas organizācijas:

- Medicīnas dienests,
- Sociālās drošības dienests,
- Garīgās veselības dienests,
- Izglītības un kultūras ministrijas Skolu psiholoģijas dienests,
- nevalstiskās organizācijas.

Nodarbinātības, labklājības un sociālā nodrošinājuma ministrijas Sociālās drošības dienests piedāvā atbalstu neaizsargātām iedzīvotāju grupām, tostarp noziegumos cietušajiem; šis dienests:

- sniedz atbalstu ģimenei, lai garantētu, ka ģimenes locekļi var pilnvērtīgi pildīt savus uzdevumus un pienākumus, izšķirtu ģimenes strīdus, kas apdraud ģimenes kopību, aizsargātu bērnu drošību un labklājību, novērstu likumpārkāpumus un vardarbību ģimenē un veicinātu tādu personu rehabilitāciju, kuras iesaistītas antisociālā uzvedībā un likumpārkāpumos,
- sniedz atbalstu neaizsargātām iedzīvotāju grupām,
- palīdz vietējai sabiedrībai noteikt neaizsargātu iedzīvotāju grupu konkrētās vajadzības un attiecīgi rīkoties,
- palīdz cietušajiem sazināties ar citām kompetentām iestādēm un nevalstiskajām organizācijām, kas var sniegt papildu pakalpojumus un atbalstu.

Vai policija automātiski mani nosūtīs cietušo atbalsta saņemšanai?

Policija nodos jūsu datus valsts vai citiem atbalsta un palīdzības dienestiem, ja uzskatīs, ka tas ir nepieciešams, un informēs jūs par iepriekš minētiem pieejamajiem dienestiem.

Kā tiek aizsargāts mans privātums?

Policijas darbiniekiem ir jāievēro konstitūcijā, piemērojamajos tiesību aktos un Policijas rīcības kodeksā noteiktās prasības, kas paredz jūsu privātuma un ģimenes dzīves neaizskaramību un jūsu personas datu pienācīgu aizsardzību.

Tiesību aktos ir noteikts, ka jūsu vārds un jūsu sniegtās liecības saturs nekādos apstākļos netiek publiskots vai citādi izpausts.

Datu apstrādi reglamentē īpaši tiesību akti, kas garantē jūsu personas datu aizsardzību.

Vai man ir jāziņo par noziegumu, pirms es varu piekļūt cietušo atbalstam?

Jā. Kad iesniegsiet sūdzību policijā, Sociālās drošības dienests nodrošinās, ka jums tiek piedāvāti jūsu vajadzībām atbilstoši bezmaksas atbalsta pakalpojumi, tostarp pakalpojumi no NVO, kas spēj sniegt īpašu atbalstu.

Personīgā aizsardzība, ja man draud briesmas.

Policija darīs visu nepieciešamo, lai jūs aizsargātu, jo īpaši tad, ja tiks konstatēts, ka ir nepieciešama īpaša aizsardzība. Tādējādi atkarībā no noziedzīgā nodarījuma veida/apstākļiem, jūsu personīgās situācijas un nepieciešamības pēc īpašas aizsardzības dažādos kriminālprocesa posmos var tikt īstenoti turpmāk aprakstītie īpašie aizsardzības pasākumi.

1) Cietušo iesaiste liecinieku aizsardzības shēmās ģenerālprokurora uzraudzībā un vadībā

Ar ģenerālprokurora lēmumu jūs var iesaistīt liecinieku aizsardzības shēmā, kas ietver policijas veiktus pasākumus jūsu personīgās drošības garantēšanai, kā arī jūsu ģimenes aizsardzībai, ja tas ir nepieciešams.

2) Cietušo aizsardzība kriminālizmeklēšanas laikā

Kriminālizmeklēšanas laikā:

- policija jūs nopratinās bez liekas kavēšanās uzreiz pēc sūdzības iesniegšanas,
- nopratināšanas reižu skaits ir pēc iespējas mazāks, un to veic tikai tad, ja kriminālizmeklēšanā tā ir obligāti vajadzīga,
- jūs var pavadīt jūsu juridiskais pārstāvis un jūsu izvēlēta persona, ja vien nav pieņemts pamatots pretējs lēmums attiecībā uz kādu no minētajām personām vai abām šīm personām,
- medicīnisko pārbaūžu skaits ir pēc iespējas mazāks, un tās veic tikai tad, ja kriminālprocesā tās ir obligāti vajadzīgas.

3) Tiesības uz aizsardzību kriminālprocesa laikā cietušajiem ar īpašām aizsardzības vajadzībām

Ja jūs atzīst par cietušo ar īpašām aizsardzības vajadzībām, jums tiek nodrošinātas šādas iespējas:

- nopratināšana vienmēr tiek veikta šim mērķim īpaši paredzētās vai pielāgotās telpās,
- nopratināšanu vienmēr veic attiecīgi apmācīti speciālisti,
- jūs vienmēr nopratina viena un tā pati persona, ja vien tas nav pretrunā efektīvai tiesvedības praksei,
- ja esat cietis no seksuālas vardarbības, ar dzimumu saistītas vardarbības vai vardarbības tuvās attiecībās, pēc jūsu vēlēšanās jūs nopratina tā paša dzimuma persona ar nosacījumu, ka tas nekavē izmeklēšanas norisi.

Konkrēti:

Ja esat cietis no vardarbības ģimenē:

- nav atļauts izpaust personisko informāciju, kas ietverta jūsu liecībā,
- jūs var nosūtīt uz patvēruma vietu, ko vada Asociācija vardarbības ģimenē novēršanai un risināšanai,
- tiesa var izdot rīkojumu par apsūdzētā aizturēšanu līdz lietas nonākšanai tiesā vai par apsūdzētā atbrīvošanu ar nosacījumu, ka apsūdzētais netiekas ar savas ģimenes locekļiem un nekādā veidā tos neaizskar.

Ja esat nepilngadīgs seksuālā vardarbībā cietušais:

- jūsu liecībā netiek atklāta jūsu personiskā informācija,
- Nodarbinātības, labklājības un sociālā nodrošinājuma ministrijas Sociālās drošības dienests veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai jūs aizsargātu, ja jūsu intereses ir pretrunā jūsu vecāku interesēm.

Ja esat cietis no cilvēku tirdzniecības un ekspluatācijas:

- nav atļauts izpaust personisko informāciju, kas ietverta jūsu liecībā,
- valsts amatpersonai, kura ir informēta par jūsu situāciju, ir jānosūta jūsu lieta Sociālās drošības dienestam; Sociālās drošības dienestam ir jāinformē jūs par jūsu tiesībām,
- jums ir tiesības uz aizsardzību bez diskriminācijas neatkarīgi no jūsu juridiskā statusa vai iespējamās sadarbības ar policiju.

Kurš var piedāvāt man aizsardzību?

Par jūsu aizsardzības nodrošināšanu primāri atbild policija. Ja tas būs nepieciešams, policija sadarbosies ar citām kompetentajām valsts vai privātā sektora struktūrām, lai nodrošinātu jums efektīvu aizsardzību.

Vai kāds izvērtēs manu lietu, lai noskaidrotu, vai esmu pakļauts turpmākam noziedzīgā nodarījuma izdarītāja radīta kaitējuma riskam?

Policija izvērtē jūsu lietu, lai:

a) noteiktu īpašas aizsardzības vajadzības, un

b) noteiktu, vai un kādā mērā jums kriminālprocesa laikā būtu nepieciešami īpaši pasākumi, ņemot vērā jūsu īpašo neaizsargātību pret sekundāru un atkārtotu viktimizāciju, iebiedēšanu un atriebību.

Jūs cieši iesaistot, tiks veikts individuāls izvērtējums, kurā ņems vērā jūsu vēlmes, tostarp vēlmi neizmantojot īpašos pasākumus.

Vai kāds izvērtēs manu lietu, lai noskaidrotu, vai pastāv risks, ka krimināltiesību sistēma var man nodarīt turpmāku kaitējumu (izmeklēšanas un tiesvedības laikā)?

Individuālās izvērtēšanas laikā tiek arī izvērtēts, vai jūs esat pakļauts sekundāras un atkārtotas viktimizācijas riskam, lai novērstu jebkādu iespēju, ka jūs ciešat no sekundāras un/vai atkārtotas viktimizācijas krimināltiesību struktūru dēļ.

Kāda aizsardzība ir pieejama īpaši neaizsargātiem cietušajiem?

Īpaši neaizsargātiem cietušajiem tiek nodrošināti turpmāk aprakstītie aizsardzības veidi.

1) Cietušo iesaiste liecinieku aizsardzības shēmās ģenerālprokurora uzraudzībā un vadībā

Ar ģenerālprokurora lēmumu jūs var iesaistīt liecinieku aizsardzības shēmā, kas ietver policijas veiktus pasākumus jūsu personīgās drošības garantēšanai, kā arī jūsu ģimenes aizsardzībai, ja tas ir nepieciešams.

2) Cietušo aizsardzība kriminālizmeklēšanas laikā

Kriminālizmeklēšanas laikā:

- policija jūs noprotinās bez liekas kavēšanās uzreiz pēc sūdzības iesniegšanas,
- noprotināšanas reižu skaits ir pēc iespējas mazāks, un to veic tikai tad, ja kriminālizmeklēšanā tā ir obligāti vajadzīga,
- jūs var pavadīt jūsu juridiskais pārstāvis un jūsu izvēlēta persona, ja vien nav pieņemts pamatots pretējs lēmums attiecībā uz kādu no minētajām personām vai abām šīm personām,
- medicīnisko pārbaūžu skaits ir pēc iespējas mazāks, un tās veic tikai tad, ja kriminālprocesā tās ir obligāti vajadzīgas.

3) Cietušo ar īpašām aizsardzības vajadzībām aizsardzība kriminālprocesa laikā

Ja jūs atzīst par cietušo ar īpašām aizsardzības vajadzībām, jums tiek nodrošināts, ka:

- nopratināšana vienmēr tiek veikta šim mērķim īpaši paredzētās vai pielāgotās telpās,
- nopratināšanu vienmēr veic attiecīgi apmācīti speciālisti,
- jūs vienmēr nopratina viena un tā pati persona, ja vien tas nav pretrunā efektīvai tiesvedības praksei,
- ja esat cietis no seksuālas vardarbības, ar dzimumu saistītas vardarbības vai vardarbības tuvās attiecībās, pēc jūsu vēlēšanās jūs nopratina tā paša dzimuma persona ar nosacījumu, ka tas nekavē izmeklēšanas norisi.

Esmu nepilngadīgs. Vai man ir īpašas tiesības?

Ja esat nepilngadīgs, tiek aizsargātas jūsu intereses, ko katrā konkrētā gadījumā izvērtē, ņemot vērā jūsu vecumu, briedumu, uzskatus, vajadzības un bažas.

Jums kā nepilngadīgajam ir arī šādas papildu tiesības:

- visā procesa gaitā jūs var pavadīt jūsu vecāki vai Sociālās drošības dienesta darbinieks, ja par jums rūpējas Sociālās drošības dienests,
- ja esat cietis no vardarbības ģimenē, sūdzību jūsu vārdā var iesniegt Sociālās drošības dienesta sociālo pakalpojumu direktors un var tikt īstenoti visi pasākumi, kas nepieciešami jūsu drošībai,
- ja esat cietis no seksuālas vardarbības, sūdzību jūsu vārdā var iesniegt jebkura valsts amatpersona un var tikt īstenoti visi pasākumi, kas nepieciešami jūsu drošībai,
- ja jums nav pavadoņa, par jums rūpēsies Sociālās drošības dienesta direktors un jūs varēsiet izmantot savas tiesības, piemēram, tiesības uz izglītību, veselības aprūpi utt., kā arī tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos,
- jums ir tiesības uz privātumu — policija veiks visus likumā paredzētos pasākumus, lai netiktu publiskota informācija, pēc kuras varētu noteikt jūsu identitāti,
- ja jums ir nepieciešama īpaša aizsardzība, policija:
 - nodrošina, ka izmeklēšana un kriminālvajāšana tiek veiktas neatkarīgi no tā, vai no jums vai jūsu pārstāvja ir saņemta oficiāla sūdzība, un ka kriminālprocess turpinās pat tad, ja jūs atsaucat savu liecību,
 - turpina kriminālvajāšanu arī tad, kad jūs sasniedzat pilngadību,
 - var ierakstīt jūsu nopratināšanu, kas veikta izmeklēšanas ietvaros.

Nopratināšanā jūs var pavadīt jūsu juridiskais pārstāvis vai jūsu izvēlēta pilngadīga persona, ja vien attiecībā uz šo personu nav pieņemts pamatots pretējs lēmums.

Nopratināšana tiks veikta šādi:

- to veiks bez nepamatotas kavēšanās pēc tam, kad par incidentu ziņots policijai,
- ja nepieciešams, tā notiks šim mērķim īpaši paredzētās vai pielāgotās telpās,
- ja nepieciešams, to veiks attiecīgi apmācīts speciālists vai tā notiks ar šāda speciālista starpniecību,
- to veiks tikai tādā mērā, cik nepieciešams kriminālizmeklēšanas/kriminālprocesa vajadzībām, un nopratināšanas reižu skaits būs pēc iespējas mazāks,
- seksuālas vardarbības gadījumā nopratināšanu veiks apmācīti speciālisti — tā paša dzimuma personas kā cietušais bērns.

Nozieguma rezultātā ir miris mans ģimenes loceklis. Kādas ir manas tiesības?

Jūs varat lūgt atbalstu no šādiem cietušo atbalsta dienestiem:

- Valsts medicīnas dienests,
- Garīgās veselības dienests,
- Sociālās drošības dienests,
- Skolu psiholoģijas dienests (nepilngadīgajam),
- Asociācija vardarbības ģimenē novēršanai un risināšanai, kam ir īpašs palīdzības tālrunis (1440) (personām, kuras cietušas no vardarbības ģimenē),
- NVO, kas sniedz atbalstu cietušajiem.

Tiesību aktos jums ir paredzēta iespēja prasīt no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja zaudējumu atlīdzību. Jūs varat arī vērsties Sociālās drošības dienestā, lai saņemtu informāciju par tiesībām prasīt zaudējumu atlīdzību.

Nozieguma rezultātā ir miris mans ģimenes loceklis. Kādas ir manas tiesības?

Jūs varat lūgt atbalstu no šādiem cietušo atbalsta dienestiem:

- Valsts medicīnas dienests,
- Garīgās veselības dienests,
- Sociālās drošības dienests,
- Skolu psiholoģijas dienests (nepilngadīgajam),
- Asociācija vardarbības ģimenē novēršanai un risināšanai, kam ir īpašs palīdzības tālrunis (1440) (personām, kuras cietušas no vardarbības ģimenē),
- NVO, kas sniedz atbalstu cietušajiem;
 - Tiesību aktos jums ir paredzēta iespēja prasīt no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja zaudējumu atlīdzību. Jūs varat arī vērsties Sociālās drošības dienestā, lai saņemtu informāciju par tiesībām prasīt zaudējumu atlīdzību.

Noziegumā cietušais ir mans ģimenes loceklis. Kādas ir manas tiesības?

Jūs varat lūgt atbalstu no šādiem cietušo atbalsta dienestiem:

- Valsts medicīnas dienests,
- Garīgās veselības dienests,
- Sociālās drošības dienests,
- Skolu psiholoģijas dienests (nepilngadīgajam),
- Asociācija vardarbības ģimenē novēršanai un risināšanai, kam ir īpašs palīdzības tālrunis (1440) (personām, kuras cietušas no vardarbības ģimenē),
- NVO, kas sniedz atbalstu cietušajiem.

Vai man ir pieejami mediācijas pakalpojumi? Kādi ir nosacījumi? Vai es būšu drošībā mediācijas laikā?

Kiprā tiesību akti mediācijas pakalpojumus nereglamentē.

Kur ir pieejami tiesību akti, kuros noteiktas manas tiesības?

Jūsu tiesības ir noteiktas šādos tiesību aktos:

- 2000.-2015. gada Likums par vardarbības ģimenē novēršanu un cietušo aizsardzību,
- 2014. gada Likums par seksuālas vardarbības, seksuālas vardarbības pret bērniem un bērnu pornogrāfijas novēršanu un kontroli.

Tiesību akti, kuros noteiktas jūsu tiesības, ir pieejami Kipras Juristu asociācijas tīmekļa vietnē:

<http://www.cylaw.org/>

■ Lapa atjaunināta: 09/07/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.